

Przyjęta w rezultacie rekomendacji Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego (SPBN) strategia zrównoważonego umiędzynarodowienia oraz usamodzielnienia Polski w dziedzinie bezpieczeństwa, publicznie znana pod nazwą „doktryny Komorowskiego”, stała się wykładnią bieżącej polityki bezpieczeństwa oraz obronności w naszym kraju. Zakłada ona wyraźne przeniesienie priorytetów bezpieczeństwa państwa z zaangażowania zewnętrznego Polski na zadania związane z bezpośrednią ochroną i obroną.

W obecnych uwarunkowaniach geopolitycznych, gdzie zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa i obywateli są liczniejsze, bardziej złożone i rozproszone, coraz większe znaczenie odgrywają w społeczeństwie edukacja i działania społeczne na rzecz bezpieczeństwa i cywilnych zachowań proobronnych.

Właśnie edukacji i działań na rzecz bezpieczeństwa i obronności nadaje się dużą rangę w „Białej Księdze Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej”, podkreślając z jednej strony znaczenie kapitału społecznego w potencjale bezpieczeństwa Polski, z drugiej zaś postulując, nowe podejście organów państwa, samorządu terytorialnego, jak i organizacji pozarządowych do problemu edukacji społecznej dotyczącej poczucia świadomości i odpowiedzialności za wspólne działania w zakresie szeroko rozumianej kwestii bezpieczeństwa Polski.

Aktualnie trwają prace uwzględniające założenia sformułowane w „Koncepcji funkcjonowania Narodowych Sił Rezerwowych”, przygotowanej na Akademii Obrony Narodowej przez zespół autorski pod kierownictwem gen. dyw. dr. hab. Bogusława Packa. Założenia reformy NSR zawierają diagnozę stanu obecnego oraz sformułowane w wyniku analizy wnioski, kierunki i propozycje doskonalenia funkcjonowania Narodowych Sił Rezerwowych w składzie Sił Zbrojnych RP.

Wzorem innych państw NATO żołnierze rezerwy pełniący służbę w ramach Narodowych Siłach Rezerwowych działać będą głównie przy:

- zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków;
- przedsięwzięciach z zakresu zarządzania kryzysowego;
- realizacji zadań poza granicami kraju;
- wzmocnieniu jednostek wojskowych w celu uzupełnienia zasadniczego i mobilizacyjnego, modernizacji bazy szkoleniowej,

W ramach „Koncepcji funkcjonowania Narodowych Sił Rezerwowych” rozwiązania wymaga kwestia ewentualnych nowych form służby przedzawodowej. Należy rozważyć wykorzystanie w tym celu potencjału organizacji proobronnych, a także stworzenie możliwości certyfikowanego szkolenia wojskowego zainteresowanych osób, bez konieczności podejmowania przez nie służby wojskowej. Potrzebne są również regulacje prawne umożliwiające rozszerzenie szkolenia nowych rezerw mobilizacyjnych.

Problem zmiany nazwy NSR na Armię Krajową czy Gwardię Narodową, należy starannie przeanalizować z uwagi na istniejące formalnoprawne ograniczenia dotyczące używania

nazw historycznych. Dlatego należy albo pozostawić dotychczasową nazwę, albo poszukiwać innej, zgodnej z istotą tych wojsk, np. terenowe/terytorialne Wojska Rezerwy Operacyjnej. Zasadnym byłoby w ramach tworzenia nowych form służby przedawodowej, jak i zreformowanych służb rezerwy wydzielenie trzech podstawowych komponentów takiej służby, mających swe odpowiedniki w ramach zawodowych struktur funkcjonowania Sił Zbrojnych RP.

Te trzy komponenty powinny odzwierciedlać społeczne i patriotyczne postawy obronne, prezentowane przez rezerwistów oraz młodzież w takich specjalnościach jak :

- ✓ Komponent lądowy – organizacje strzeleckie,
- ✓ Komponent lotniczy - organizacja gromadząca entuzjastów lotnictwa,
- ✓ Komponent wodny – organizacje żeglarskie, WOPR

Równie ważnym problemem będzie ulokowanie tych komponentów w wojewódzkich/terenowych oddziałach, istniejących załączkowo na stałe na bazie organizacyjno-infrastrukturalnej wojska w każdym województwie, które są podległe pod wojewódzkie sztaby wojskowe (WSzW).

Zarysowanie dylematy pokazują, jak złożonym i wielowymiarowym problemem jest sanacja systemu służb przedawodowej oraz rezerw sił zbrojnych.

Obecne uwarunkowania geopolityczne, jako bardziej złożone i rozproszone, w których zagrożenia bezpieczeństwa państwa i obywateli jest większe potwierdzają, że proponowany system sanacji służb jest sprawą najwyższej wagi państwowej.

Każdy plan modernizacji niesie za sobą koszty. Dlatego też zasadne jest przyjęcie założenie, że siły przedawodowe i rezerwowe są tańsze tylko wtedy, kiedy się szkolą i fakt ten należy uwzględnić w projektowaniu budżetu polskich sił zbrojnych.

Jako ekspert lotniczy Polskiego Klubu Lotniczego pozwalam sobie przedstawić koncepcję związaną z komponentem lotniczym mogącym przyjąć nazwę Cywilne Paramilitarne Patrole Lotnicze (CPPL), jako organizacja non profit, która jest kadrowym zapleczem dla Sił Powietrznych.

CPPL będą oparte na wolontariacie gromadzące entuzjastów lotnictwa ze wszystkich środowisk i zawodów.

CPPL będą realizowały trzy kluczowe zadania do których należą;

- ❖ służby ratunkowe , które będą wykonywać patrolowanie zadanych obszarów, poszukiwania oraz ratownictwo z powietrza i ziemi,
- ❖ współpracę przy usuwania skutków klęsk żywiołowych, przez możliwość patrolowania i koordynacji tych działań z pokładu statków powietrznych,
- ❖ edukacja lotnicza i stymulacja zachowań proobronnych dla młodzieży i ogółu społeczeństwa.

Członkowie w organizacji składają się z kadetów w wieku od 18 lat i osób starszych . Program "Kadet" przyczynia się do rozwoju grupy w ramach nauczania strukturalnego i organizacji opartej na strukturze sił powietrznych. Starsi członkowie Fight Senior będą

służyć jako instruktorzy, szkolenia lotniczego , operacyjnego i logistycznego. Wszyscy członkowie będą nosić mundury podczas wykonywania swoich obowiązków.

Hierarchia organizacji CPPL jest kierowana przez Komendę Główną będącą w strukturze rządowej , i składać się ma z regionalnych komend i Skrzydeł, będących w strukturach wojewódzkich. Każde Skrzydło nadzoruje poszczególne grupy i eskadry, które składają się na podstawową jednostkę operacyjną organizacji.

Dla tego typu działalności komponentu koniecznym będzie stworzenie zaplecza technicznooperacyjnego. Najbardziej racjonalnym rozwiązaniem będzie powrót do sprawdzonych w przeszłości rozwiązań, opartych na strukturze Aeroklubu Polskiego, zlokalizowanych w Aeroklubach Regionalnych.

Najbardziej racjonalnym operacyjnie, z uwagi na koszty eksploatacyjne będzie wyposażenie CPPL w statki powietrzne produkcji polskiej zapewniające racjonalne kosztowo i eksploatacyjnie postawione zadania. Będzie to ważny element wspierania polskiego przemysłu lotniczego pracującego na rzecz Polskich Sił Zbrojnych. Koniecznym będzie również doinwestowanie infrastruktury lotniskowej – drogi startowe - Aeroklubów Regionalnych jako bazy operacyjnej CPPL.

Grzegorz Brychczyński

grzegorz.brychczynski@pkl.org.pl

tel.+48604640702